

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2024

NASIENRIGLYNE

NOORDWES

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie geenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel geenaliseer.
2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie geenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/ EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.
4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.
5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
7. Aanvaar dialektiese variasies.
8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: DRAMA**VRAAG 1: PERDEKRAG – Cecilia du Toit**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	Lucky	1
1.1.2	(By) Silwerkloof (Stalle) (Aanvaar ook Silwerklof)	1
1.1.3	<ul style="list-style-type: none"> • (Hy moes sy) gemeenskapsdiens (daar doen). • Wilma het gesê hy kan sy gemeenskapsdiens daar kom doen. • Dit was sy straf vir die verkeerde ding wat hy gedoen het/die katjies wat hy doodgemaak/verdrink/mishandel het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Sy het die selfoon gevat/gegryp/gekonfiskeer. • Sy het die selfoon by haar gehou. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.2	B/kwaad	1
1.3	hooi/strooi/gras	1
1.4.1	help	1
1.4.2	stout	1
1.5.1	B/Lucky hou daarvan om Binki te terg (tease).	1
1.5.2	E/Lucky is moeilik met Wilma.	1
1.5.3	A/Lucky is negatief teenoor ryk mense.	1
1.5.4	C/Lucky kan nie glo Binki se ma het so min tyd vir haar nie.	1
1.6	<ul style="list-style-type: none"> • Wilma het dadelik vir Lucky verduidelik watter werkies hy moes doen. • Lucky het Tinkerbelle laat weghardloop. • Binki het vir Lucky van Dukie vertel. • Lucky het sy nommer op Binki se foon gesit. (Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurte wat op die korrekte plek is.) 	1 1 1 1
1.7	<ul style="list-style-type: none"> • Lucky het nog nooit die kans gekry om diere te leer ken nie. • Lucky het nie diere geken nie/nie geweet hoe om met diere te werk nie. • Lucky was nog baie jonk/minderjarig. • Lucky kon uit sy foute leer./Die magistraat wou sien of Lucky uit sy foute gaan leer. • Dit was die eerste keer wat Lucky 'n fout gemaak het. • Die magistraat wou vir Lucky help. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.8	<ul style="list-style-type: none"> • Hy was ongehoorsaam/het nie geluister nie. • Hy het nie sy werk gedoen nie. • Hy het meer aandag aan sy foon as aan sy werk gegee. • Die gelui van die selfoon het die perde laat skrik. • Lucky het nie respek teenoor Wilma getoon nie. • Wilma gee Lucky 'n kans om sy gemeenskapsdiens op die perdeplaas te doen. • Lucky is besig om sy tweede kans te bederf. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.9	<ul style="list-style-type: none"> • Wilma wil ... <ul style="list-style-type: none"> ○ probeer om vir Lucky goeie maniere/respek te leer. ○ vir Lucky die kans gegee om met diere te werk. ○ vir Lucky meer van diere leer/liefde vir diere leer. ○ hê Lucky moet verstaan dat hy nie altyd reg is in wat hy dink en doen nie. ○ hê Lucky moet verstaan dat hy nie net kan doen wat hy wil nie/vir Lucky die regte pad wys. • Lucky ... <ul style="list-style-type: none"> ○ moet voel hy word gestraf/sy houding verander/'n beter mens word. ○ wou nie luister nie/het nie met respek opgetree nie/was aggressief/opstandig. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.10	<p>Die skrywer ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskryf Lucky se gevoelens. • gebruik woorde soos "skoorvoetend" en "uitdagend" om Lucky se houding te beklemtoon. • laat Lucky self dinge sê/doen wat dit duidelik maak dat hy nie daar wil wees nie/sê dat die stalle stink/maak asof hy wil opgooi. • laat Lucky vloek/kru taal/lelike woorde gebruik/lelik praat van die perde. • laat Lucky sonder respek vir ander optree. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.11	<ul style="list-style-type: none"> • Binki se ma ... <ul style="list-style-type: none"> ○ was dikwels weg vir werk/oorsee/te besig. ○ het haar geskaam vir Binki se letsels. ○ het liewer saam met haar baie vriende gekuier. • Binki se pa het in Australië/'n ander land gewoon. • Binki-hulle se huis het afgebrand. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
1.12.1	Grace	1
1.12.2	dronkie (Aanvaar ook dronk)	1
1.12.3	3/drie	1
1.12.4	korrespondensie/die pos/aanlyn	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.13	'n metafoor	1
1.14	B/Lucky en die mense in sy lewe baie probleme het.	1
1.15.1	onvriendelik	1
1.15.2	besef dit was onregverdig om so met Binki te praat.	1
1.16	<ul style="list-style-type: none"> • Haar arms was vol letsels/littekens/merke/scars. • Sy het brandwonde opgedoen/gebrand. • Sy was skaam vir haar letsels/het haar letsels weggesteek. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.17	<ul style="list-style-type: none"> • Dit was 'n ongeluk./Hulle was vriende. • Hulle het gespeel/gestoei/Lucky wou Binki se selfoon gryp. • Lucky het dit nie bedoel nie/wou nie hê dit moes gebeur nie/ Binki wou weghardloop (sodat Lucky nie weer haar foon kon gryp nie). • Lucky het om verskoning gevra/gesê hy is jammer. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.18.1	D/Kaizer aanvaar Lucky se verskoning.	1
1.18.2	E/Lucky verander sy kontaknaam na "Extra Lucky".	1
1.18.3	A/Binki aanvaar (<i>accept</i>) die situasie met haar ma.	1
1.18.4	C/Lady Jane en Kaizer doen wat Lucky vir hulle vra.	1
1.19	<p>Lucky het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • geleer dat ander mense ook swaarkry/probleme het./hy nie die enigste mens is vir wie die lewe soms moeilik is nie. • besef dat nie alle witmense ryk is nie. • iets leer ken van mense se liefde vir diere. • besef dat hy gelukkig is om 'n ma te hê wat vir hom omgee/tyd vir hom het. • besef waarom Binki op die plaas is. • Binki se situasie verstaan. • geleer om sy verkeerde houding teenoor witmense te verander. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.20	<p>Wilma ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kon sien dat Lucky ten goede/positief verander het/'n beter persoon geword het. • kon goed voel oor die feit dat die kans wat sy vir Lucky gegee het, tot sy voordeel was. • het die kans gehad om oor haar eie fout/Grace te praat. • kon sien dat haar idee om ander mense te help, suksesvol was. • kon verstaan hoekom Lucky so negatief was. • het gehelp dat Lucky verander/respek teenoor mense en diere wys. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.21	Dit is vir my lekker om te weet dat ... <ul style="list-style-type: none">• 'n ander mens se lewe beter geword het.• Binki se lewe beter geword het.• Binki nou gelukkiger was/lekker op die plaas sou bly.• Binki nie meer so skaam/bang was nie.• Binki selfvertroue gekry het.• Binki haarself/haar situasie aanvaar het.• Binki nuwe vriende gemaak het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.22	(In die slot lees ons duidelik dat) die krag van die perde almal se lewens beter gemaak het. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
TOTAAL AFDELING A:		40

AFDELING B: KORTVERHALE**VRAAG 2: KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer****VERHAAL A: "DIE TONGBLAAR" – Pirow Bekker**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	(Met) Elsie	1
2.1.2	<ul style="list-style-type: none"> By haar fiets/die plek waar sy haar fiets parkeer By die sipres (waar sy haar fiets parkeer) By die laning sipresse (waar hulle hul fietse parkeer) <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.1.3	Hy wou haar vinger meet. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.1.4	<ul style="list-style-type: none"> Hy het die (twee stukke) tongblaar (netjies) in die mik van die boom/sipres neergesit. Hy het (ook) op sy fiets geklim en weggery. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.2	D/nie wou hê die tyd saam met Elsie moes verbygaan nie.	1
2.3	Klaas	1
2.4.1	ontevrede	1
2.4.2	gelukkig	1
2.5.1	D/Klaas was bekommerd oor Wynand.	1
2.5.2	C/Wynand wou nie hê almal moet oor hom hoeihaai nie.	1
2.5.3	E/Wynand was skaam om met Elsie te praat.	1
2.5.4	A/Elsie het van eenvoudige dinge gehou.	1
2.6	<ul style="list-style-type: none"> Wynand wou vir Elsie 'n seëlringetjie gee. Wynand het besef hy kan Elsie se vinger met 'n garingblaar meet. Wynand het die miershoop met klippe gemerk sodat hy die plek kan kry. Wynand het vir Elsie die tongblaar gewys. <i>(Die kandidaat kry 'n punt vir elke gebeurte wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
2.7	Elsie het ... <ul style="list-style-type: none"> gesê dat sy weet waar die kristalle gebêre word. die hele tyd kalm gebly. Wynand se seerplek/steekplek rustig versorg. alles weer tydsam gebêre. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.8	<ul style="list-style-type: none"> Hy kon nie op 'n gewone manier/reguit vir Elsie sê hoe hy oor haar voel nie. Hy moes planne maak om Elsie alleen iewers te kry/haar vinger te meet. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.9	<p>Ek het geleer dat ek ...</p> <ul style="list-style-type: none"> ek my planne mooi/slim moet beraam. ek my planne moet deurvoer. ek nie moet tou opgooi/moed verloor nie, maar moet aanhou om te probeer. ek vir die regte tyd moet wag. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.10	<p>Die verhaal handel oor die tongblaar en eindig met die tongblaar.</p> <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VERHAAL B: "DIE LAS" – Margaret Bakkes

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11.1	motors	1
2.11.2	oupa	1
2.11.3	oppas	1
2.11.4	dokter	1
2.12	<ul style="list-style-type: none"> Sy ma wou die huis verkoop (en trek). Sy ma wou by sy oupa-hulle gaan bly. Hy sou na 'n nuwe skool toe moes gaan. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
2.13	personifikasie	1
2.14	D/dit haar taak as ma was om na Schalkie te kyk en nie andersom nie.	1
2.15	<ul style="list-style-type: none"> Hulle het bal geskop. Hulle het na Dirk se seëlversameling gekyk. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.16.1	E/Schalkie kon nie glo sy pa is dood nie.	1
2.16.2	C/Schalkie wou nie na die diens huis toe gaan nie.	1
2.16.3	D/Schalkie het na skool vinnig huis toe gegaan.	1
2.16.4	A/Schalkie se maats het nie meer by hom gaan speel nie.	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.17	Lida het gesê Dirk moet hulle uitlos. (Of soortgelyk)	1
2.18.1	positief	1
2.18.2	vir Schalkie en sy ma wou sorg	1
2.19	Lida het verwag dat Schalkie ... <ul style="list-style-type: none"> • al sy tyd en aandag aan haar moes gee. • oral saam met haar moes gaan (selfs as sy klere gaan koop het). • na skool dadelik huis toe moes gaan en kon nie by maats gaan speel nie. • sy rugby moes los. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.20	Schalkie het ... <ul style="list-style-type: none"> • gedoen wat sy pa altyd vir hom gesê het om te doen. • sy ma eerste gestel. • mooi na sy ma gekyk. • dinge gelos waarvan hy gehou het. • al sy tyd en aandag aan sy ma bestee. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.21	Ek is saam met Schalkie bly dat ... <ul style="list-style-type: none"> • sy ma uiteindelik besef het dat hy nie die las van sy pa kan dra nie. • hy nie meer nodig gehad het om die swaar las te dra nie. • hy 'n ander man as pa sou kry/'n nuwe pa sou kry. • hulle weer 'n gesin sou wees. • daar weer 'n man sou wees saam met wie hy seunsdinge kon doen. • dit nie meer nodig sou wees om te trek nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.22	Die skrywer fokus op die feit dat ... <ul style="list-style-type: none"> • Schalkie lojaal was teenoor sy ma/dit wat sy pa van hom verwag het. • Dirk gevoel het hy wil lojaal wees teenoor die jong vrou en seun vir wie hy lief was. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

TOTAAL AFDELING B:	40
GROOTTOTAAL:	40